

تحلیل روند صادرات و بسته‌بندی در ارزآوری زعفران

سلمان واعظی فر^{۱*}، علیرضا کرباسی^۲

^۱ دانشجوی اقتصاد کشاورزی دانشگاه فردوسی؛ salmanvaezifar@gmail.com

^۲ عضو هیئت علمی گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه فردوسی؛ arkarbasi2002@yahoo.com

چکیده

با توجه به رشد روزافزون صنایع مختلف در کشور، نقش بسته بندی بسیار مهم است. زعفران به‌عنوان یکی از محصولات سنتی ایران و با توجه به قیمت بالای آن در صادرات غیر نفتی کشور، مزیت نسبی و اهمیت آن از نظر تولید است. محل کار در بخش های مختلف کشور، یک موقعیت خاص است. در حال حاضر، مشکلات اساسی صادرات زعفران ایران بسته بندی است که اغلب به شکل عمده به کشورهای همسایه مانند امارات صادر می‌شود. یکی از اهداف مهم برنامه توسعه اجتماعی و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران، اولویت دادن به بخش کشاورزی به منظور توسعه اقتصاد بدون نفت است. اهمیت بخش کشاورزی به دلیل عرضه مواد غذایی، ارزآوری و تامین نیاز سایر بخش های اقتصاد و داشتن سهم مهم از تولید ناخالص ملی (GNP) است. لذا در این پژوهش، اطلاعات مربوط به وضع کنونی صنعت زعفران ایران از سایت گمرک ایران استخراج گردید و سپس با استفاده از روش تحقیقات توصیفی - تحلیلی در نرم افزار Excel تجزیه و تحلیل گردید. نتایج نشان داد که اگر فقط ۱۰ درصد این محصول در سال ۹۶ بسته بندی و فرآوری گردد، ارزآوری حدود ۴۷ میلیون دلار بیشتر خواهد شد.

کلمات کلیدی: بسته‌بندی، بازاریابی، زعفران، سهم صادرات

مقدمه

یکی از اهداف مهم برنامه توسعه اجتماعی و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران، اولویت دادن به بخش کشاورزی به منظور توسعه اقتصاد بدون نفت است. اهمیت بخش کشاورزی به‌خاطر عرضه مواد غذایی، ارزآوری و تامین نیاز سایر بخش های اقتصاد و داشتن سهم مهم از تولید ناخالص ملی (GNP) است (نصایبان شهریار، ۱۳۸۶). تجارت خارجی، منبع تأمین درآمدهای ارزی برای سرمایه‌گذاری و جذب فنآوری‌های نوین در جهت افزایش توان تولیدی اقتصادی کشور است (ابریشمی، ۱۳۷۵). لزوم گریز از صادرات تک محصولی و رهایی از مشکلات ناشی از آن، ایجاد تنوع در محصولات صادراتی، تامین ارز جهت سرمایه‌گذاری و افزایش سهم در تجارت جهانی و بازارهای بین‌المللی، اهمیت صادرات غیرنفتی را به‌وضوح نشان می‌دهد. صادرات کالاهای غیرنفتی در فعالیتهای اقتصادی اهمیت ویژه ای داشته و اثر آن بر اقتصاد و رشد نسبی انکارناپذیر است. اما از آنجا که به طور جدی و مناسب مورد توجه و به شکل بهینه ای تحت برنامه ریزی مدون قرار نگرفته، نتیجه مطلوبی در رهیافت توسعه اقتصادی کشور به دست نداده است (اکبری و همکاران، ۱۳۷۹). سازمان توسعه تجارت ایران (۲۰۱۳)^۲ نیز در این رابطه بیان کرد متأسفانه تولید و صادرات زعفران طی چندساله اخیر با چالش‌های مختلفی مواجه بوده و صادرات آن دارای روند نزولی شده و مهم‌ترین عوامل مؤثر بر روند نامناسب صادرات زعفران، فقدان سازمان تجاری حرف‌های پویا در زمینه زعفران، عدم توجه کافی به تأمین انتظارات مصرف‌کنندگان نهایی در بازارهای جهانی،

^۱ - سلمان واعظی فر - salmanvaezifar@gmail.com

^۲ Iran of Organization Promotion Trade